

НОВИ САД - На данашњи дан 1844. године проглашен је први српски грађански законик. Грађански законик за Књажество Србију - како је гласио званични назив, израдио је новосадски правник Јован Хацић, познати српски национални радник, по узору на аустријски грађански законик из 1811.

Догодило се на данашњи дан. Данас је среда, 25. март, 84. дан 2020. До краја године има 281 дан.

1196 - Велики жупан Рашке Стефан Немања предао је власт другорођеном сину Стефану, а не првенцу Вукану. На одлуку је пресудно утицало то што је у Византији 1195. на престо дошао цар Алексије III, чија је кћерка Евдокија била удата за Стефана, али и Немањина процена да је Стефан способнији за управљање државом. Под првим српским краљем Стефаном, крунисаним 1217. због чега је назван Првовенчани, Србија је уз државну задобила и црквену самосталност. То је заслуга најмлађег Немањиног сина Растка, који се око 1192. замонашио и узео име Сава. Он је 1219. издејствовао аутокефалност Српске православне цркве, издигавши је на ранг архиепископије.

1791 - У Бечу је изашао први број "Сербских новина". Штампao их је грчки патриота Маркидес Пуљo, сарадник грчког песника и револуционара Риге од Фере. Лист је излазио уторком и петком до краја 1792.

1807 - У Енглеској је забрањена трговина робљем.

1821 - Грци су на Пелопонезу почели устанак против Турака који је, после 12 година, завршен признавањем независности Грчке.

1867 - Рођен је италијански диригент Артурo Тосканини, један од највећих диригената 20. века, снажна уметничка личност, изванредне меморије и изузетне сугестивности. Дириговао је у миланској Скали, затим у Метрополитен опери у Њујорку где је

организовао и симфонијски оркестар.

1881 - Рођен је мађарски композитор и пијаниста Бела Барток, професор Музичке академије у Будимпешти, који је развио оригинални стил, прожет елементима мађарске народне музике. Дела: симфонијска поема "Кошут", клавирске композиције "Аллегро барбаро", "Микрокосмос", опера "Дворац Модробрадог", балети "Дрвени принц", "Чудесни мандарин", гудачки квартети, концерти за оркестар, клавир, виолину, виолу, "Музика за гудаче, ударалке и челесту", "Соната за два клавира и ударалке".

1908 - Рођен је енглески филмски режисер Дејвид Лин, аутор спектакуларних и изврсно технички урађених филмова о основним људским емоцијама у позадини великих историјских збивања.

Филмови: "Кратак сусрет", "Велико ишчекивање", "Оливер Твист", "Мадлена", "Хобсонов избор", "Мост на реци Квај" (Оскар), "Лоренс од Арабије" (Оскар), "Доктор Живаго" (Оскар), "Рајанова кћи", "Пут у Индију".

1914 - Умро је француски писац и филолог Фредерик Мистрал, добитник Нобелове награде за књижевност 1904. Највише је писао лирску поезију, али и поезију ослоњену на епику па и драмска дела. Посебно је заслужан што је очуван од заборава провансалски језик и обновљено песништво на провансалском, а после две деценије рада саставио је француско-провансалски речник. Дела: епопеје "Мирејо", "Календо".

1914 - Рођен је Норман Борлауг, амерички стручњак за патологију биљака и нобеловац. Борлауг је био покретач такозване "зелене револуције" развојем нових врста житарица отпорних на болести чиме је драстично повећан принос, па је умногоме смањена глад у сиромашним земљама. Године 1970. добио је Нобелову награду за мир а 2007. златну медаљу америчког Конгреса, што је највише цивилно одликовање у САД.

1918 - Умро је француски композитор Клод Ашил Дебиси, творац музичког импресионизма и утемељитељ модерне музике.

Његово дело префињених тонских боја и слободно третираног хармонског језика, потиснуло је доминацију Вагнера. Инспирисан симболизмом у поезији и импресионизмом у сликарству, стварио је властити музички стил. Дела: клавирска "Арабеске", "Бергамска свита", "Дечји кутак", "Естампе", "Слике", "Прелиди", оркестарска "Поподне једног фауна", "Ноктурно", "Море", вокална "Пет Бодлерових песама", "Заборављене аријете", "Галантне свечаности", опера "Пелеас и Мелисанда", камерна музика.

1923 - Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца је постала део малобројне породице држава повезаних ваздушним саобраћајем, слетањем на аеродром у Панчеву авиона на линији Париз-Цариград.

1924 - Збачен је краљ Ђорђе II и Грчка је проглашена републиком, пошто су економска криза и очајан положај стотина хиљада избеглица из Турске изазвали револуционарни талас који је срушио непопуларну монархију.

1936 - САД, Велика Британија и Француска потписале су Лондонску конвенцију о слободној пловидби отвореним морем.

1941. Председник владе Драгиша Цветковић и шеф дипломатије Александар Цинцар-Марковић потписали су у Бечу уговор о приступању Југославије Тројном пакту

Југословенски председник владе Драгиша Цветковић и шеф дипломатије Александар Цинцар-Марковић отпутовали су у Беч да би 25. марта потписали уговор о приступању Југославије Тројном пакту. Влада је овај документ потписала након огромних притисака и тек након гаранција о територијалној целовитости Краљевине Југославије као и потврде да она неће морати да учествује у војним операцијама.

